

“

De “groene economie” in een nieuw mondiaal ontwikkelingsperspectief en voor de realisatie daarvan wenselijke structuren van “global economic governance” – een praatstuk

J.B. (Hans) Opschoor

Wolfgang Sachs (2002)

There will be no ecology without
equity; there will be no equity without
ecology”

Inhoud

Groene economie

Doel groene economie

Transitie naar een groene economie

1 Definitie Groene Economie

Een economie die zich op een ontwikkelingspad bevindt dat om te beginnen ecologisch inpasbaar is binnen de grenzen van de milieugebruiksruimte(s) die de biosfeer biedt. Wil zo'n economie ook sociaal gezien houdbaar zijn, dan zal er sprake moeten zijn van een faire verdeling van wat die milieugebruiksruimte te bieden heeft aan hulpbronnen en diensten.

Onduurzaamheid

Milieuproblemen manifesteren zich op alle schaalniveaus (van lokaal tot mondiaal)

Onduurzaamheid:

- In ecologische zin

- In maatschappelijke zin

Aanjagers onduurzaamheid:

- Economische groei

- Falende (liever: onbeteugelde) marktwerking

2 Doel groene economie

Algemeen: ecologisch inpasbare patronen van consumptie/productie te realiseren ('steady state')

Internationaal: tegelijk effectieve armoedebestrijding en betere internationale inkomensverdeling; convergentie van hoger welvaartsniveau en lager gemiddelde milieudruk per persoon; het product van beide overschrijdt niet de milieugebruiksruimte. (zie scenarios UNEP)

3 Transitie naar een groene economie

Vergroenen van het economisch proces

Het economisch systeem zodanig inrichten dat de economische actoren geprikkeld dan wel gedwongen worden tot ecologisch inpasbare economische activiteit, dat hun toegang tot de milieugebruiksruimte op faire wijze is geregeld en dat armoede/ongelijkheid en bestaansonzekerheid fundamenteel worden aangepakt.

- 1 Naar ecologisch inpasbare economische ontwikkeling (beteugeling groei)
- 2 Naar duurzaamheids-'governance' (global economic governance')
- 3 Rechtvaardiger internationale verhoudingen en een groene economie

3.1 Naar ecologisch inpasbare economische ontwikkeling (beteugeling groei)

Economische groei als zodanig aan banden leggen? Beter: begrenzen van milieubelasting (multilaterale afspraken)

3.1.1 Internationaal aanvaarde kaders

3.1.2 Marktmechanismen: selectief inzetten, en vergroenen

- 3.1.1 Internationaal aanvaarde kaders (maxima stellen als zonerings, quota; duurzame consumptiestijlen; multilateraal)

Andere internationale verdragen? (coherentie, coördinatie, convergentie; zie positie IFI's en WTO)

Alleen bedoelingen en wensen? (uitvoeringsprotocollen, sancties)

Anders: interstatelijke, bilaterale 'coalitions of the willing' en bottom-up 'partnerships' van gouvernementele, civil society en private partijen

3.1.2 Marktmechanismen: selectief inzetten, en vergroenen

Beleidsmatige afbakening domeinen van marktwerking;
Marktwerking vervangen door publiek geregelde voorziening van goederen en diensten)

Externe effecten in de productprijzen brengen

Level playing field

Stimuleringsmaatregelen

Conditie scheppen voor een strategie gericht op groene innovatie en investeringen (o.a. structuurbeleid)

Overheidszorg beslist nodig

3.2 Naar duurzaamheids-'governance' (global economic governance')

Een sterke milieuorganisatie binnen de VN (bijv. een opgewaardeerde versie van het huidige UNEP);

Multilaterale milieuverdragen met vastgelegde rechten van toekomstige generaties (en biodiversiteit);

Mandaatswijzigingen Wereldbank en IMF, en vergroening van de WTO
Mondiale 'democratischer' aansturing/coördinatie van de economie vanuit de VN,

Development Fund

De toenemende schaarstes kunnen bovendien de wenselijkheid van nieuwe grondstoffenakkoorden vergroten.

Een bekrachtiging van nationale 'governance' .

Bindende en afdwingbare gedragsregimes voor internationale ondernemingen.

3.3 Rechtvaardiger internationale verhoudingen en een groene economie

Mondiale inkomensverdeling

Handhaving en uitbreiding afspraken internationale hulp

Fair wereldhandelsbeleid

Nieuwe overeenkomsten inzake investeringen

Invoering van stelsels van mondiale bestaanszekerheid

Transparante en democratische internationale organen en organisaties